

Brüssel, 26. mai 2025
(OR. en)

8860/25
PV CONS 21
EDUC 146
JEUN 69
CULT 49
AUDIO 40
SPORT 25
PARLNAT

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(haridus, noored, kultuur ja sport)
12. ja 13. mai 2025

1. Päevakorra vastuvõtmine

Nõukogu võttis vastu dokumendis 8437/25 esitatud päevakorra.

2. A-punktide heakskiitmine

Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri 8508/25

Nõukogu võttis vastu kõik eespool nimetatud dokumendis loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelelisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid.

Nimetatud punktidega seotud avaldused on esitatud *addendum*'is.

Muu kui seadusandlik tegevus

NOORED

3. Järeldused ühist ja turvalist Euroopat käsitlevatel Euroopa väärtustel põhineva Euroopa noorte kogukonna kohta
Heakskiitmine

 7942/25
+ ADD 1 REV 1
+ ADD 2
+ **REV 2 (fr, de, it, nl, el, lv, hr, ga)**

Nõukogu kiitis heaks eespool nimetatud dokumendis esitatud järeldused ja leppis kokku, et need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Bulgaaria ja Ungari avaldused on esitatud lisas.

4. Resolutsioon, millega vaadatakse läbi suunised ELi noortedialoogi juhtimiseks
Heakskiitmine

 7943/25 + COR 1
+ **REV 1 (de, nl, el, fi, lv, hr, ga)**
+ **REV 2 (it)**

Nõukogu kiitis heaks eespool nimetatud dokumendis esitatud resolutsiooni ja leppis kokku, et see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

5. **Desinformatsioon, manipuleerimine ja ohud küberruumis ning nende mõju noorte elule**
Poliitiline mõttevahetus

 7947/25

Nõukogu pidas poliitilise mõttevahetuse teemal „Desinformatsioon, manipuleerimine ja ohud küberruumis ning nende mõju noorte elule“, lähtudes eesistujariigi suunisdokumendist, mis on esitatud eespool nimetatud dokumendis.

HARIDUS

6. **Järeldused kaasavate ja õppijakesksete tavade kohta alushariduses ja lapsehoius ning koolihariduses**
Heakskiitmine

 6509/25 + ADD1-2
+ ADD 1 COR 1
(ro)
+ REV 1 (mt, sk,
sl, ro, hr)
+ REV 2 (hu)
+ REV 3 (ga)

Nõukogu kiitis heaks eespool nimetatud dokumendis esitatud järeldused ja leppis kokku, et need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ungari ja Rootsi avaldused on esitatud lisas.

7. **Resolutsioon ühise Euroopa kraadi määrgise kohta ja võimaliku ühise Euroopa kraadi loomiseks vajalike järgmiste sammude kohta: Euroopa konkurentsivõime ja Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse suurendamine**
Heakskiitmine

 8671/25
+ COR 1 (el)
+ ADD1-3
+ ADD 1 COR 1
(el)
+ ADD 2 COR 1
(el)
+ ADD 3 COR 1
(el)

Nõukogu kiitis heaks eespool nimetatud dokumendis esitatud resolutsiooni ja leppis kokku, et see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Komisjoni, Eesti ja Ungari avaldused on esitatud lisas.

8. **Nõukogu soovitus Euroopa kvaliteeditagamise ja tunnustamise süsteemi kohta kõrghariduses**
(Komisjoni esitatud õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 165 lõige 4)
Vastuvõtmine

  8672/25 + ADD 1–3
(*)

Nõukogu võttis vastu eespool nimetatud dokumendis esitatud soovituse ja leppis kokku, et see avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Komisjoni, Eesti ja Ungari avaldused on esitatud lisas.

9. Oskuste liidu roll Euroopa haridusruumi tugevdamisel

 8086/25

Poliitiline mõttevahetus

Nõukogu pidas poliitilise mõttevahetuse teemal „Oskuste liidu roll Euroopa haridusruumi tugevdamisel“, lähtudes eesistujariigi suunisdokumendist, mis on esitatud eespool nimetatud dokumendis.

Muud küsimused

10. Noored

- a) **ELi noortedialoogi mitteametlikul
hommikusöögikohtumisel toimunud arutelu tulemus¹**

Teave eesistujariigilt

Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi esitatud teabe.

- b) Venemaa täiemahulise sissetungi mõju Ukraina noortele² 8182/25
Teave eesistujariigilt
- c) Noortepoliitika kaudu tehtava ELi koostöö panus ühise 8378/25
Euroopa ajaloomälu edendamisse ja ELi vastupanuvõime
tugevdamisse
Teave Leedult, Eestilt ja Lätilt
- d) Järgmise eesistujariigi tööprogramm
Teave Taanilt

Haridus

- e) **ELi-alase teadlikkuse edendamine hariduse kaudu**

 7979/25

Teave eesistujariigilt

Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi esitatud teabe.

¹ Poola riikliku noortenõukogu esindaja ja Euroopa Noortefoorumi esindaja osavõtul.

² Ukraina noorte- ja spordiministri ja ministri asetäitja osavõtul.

- f) **Nutitelefonide kasutamise kahjulik mõju koolides**
Teave Austrialt, Itaalialt, Prantsusmaalt, Rootsi, Slovakkialt ja Ungarilt

 8166/25

Nõukogu võttis teadmiseks Austria, Itaalia, Prantsusmaa, Rootsi, Slovakkia ja Ungari esitatud teabe. Kohtumisel väljendasid oma toetust suuliselt ka Belgia, Kreeka, Küpros, Leedu ja Luksemburg.

- g) **Mitteametlik konverents teemal „Üks aasta pärast G7 ministrite kohtumist hariduse teemal: milliseid samme tuleks astuda haridusala koostöö edasiseks parandamiseks?“ (Rooma, 27.–28. juuni 2025)**
Teave Itaalialt

 8167/25

Nõukogu võttis teadmiseks Itaalia esitatud teabe.

- h) OECD 7. ülemaailmne foorum hariduse ja oskuste tuleviku kohta 2040. aasta perspektiivis (Bratislava, 24.–26. november 2025)
Teave Slovakkialt

8560/25

- i) Hariduse valdkonnas tehtava ELi koostöö panus totalitaarsete režiimide alase teadlikkuse suurendamisse ja ELi vastupanuvõime tugevdamisse
Teave Leedult, Eestilt ja Lätilt

8577/1/25 REV 1

- j) Järgmise eesistujariigi tööprogramm
Teave Taanilt

TEISIPÄEVAL, 13. MAIL 2025 TOIMUNUD ISTUNG

Muu kui seadusandlik tegevus

KULTUURI-, AUDIOVISUAAL- JA MEEDIAVALDKOND

11. **Järeldused, mis käsitlevad noorte kunstnike ning kultuuri- ja loometöötajate toetamist karjääri alustamisel**
Heakskiitmine

 7635/25
+ REV 1 (de, el, sv,
lv, hu, sk, ga)

Nõukogu kiitis heaks eespool nimetatud dokumendis esitatud järeldused ja leppis kokku, et need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

12. **Järeldused audiovisuaalmeedia teenuste ja videojagamisplatvormi teenuste õigusraamistiku hindamise kohta** [2] 7710/25
+ REV 1 (fr, fi, sv, lv, hu, pl, sk, ga)
Heakskiitmine

Nõukogu kiitis heaks eespool nimetatud dokumendis esitatud järeldused ja leppis kokku, et need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

13. **Uus kultuurikäsitusviis Euroopa Liidus: kultuurikompass ja programmi „Loov Euroopa“ tulevik** [2] 7679/25
Poliitiline mõttevahetus

Nõukogu toimus poliitiline mõttevahetus teemal „Uus kultuurikäsitusviis Euroopa Liidus: kultuurikompass ja programmi „Loov Euroopa“ tulevik“, lähtudes eesistujariigi suunisdokumendist, mis on esitatud eespool nimetatud dokumendis.

SPORT

14. **Järeldused spordi ja kehalise aktiivsuse suhtes hariduse kontekstis kohaldatava integreeritud lähenemisviisi kohta** [2] 8186//25 + ADD 1
+ ADD 1 REV 1
(it)
+ REV 1 (sv, pl, sl, hr, ga)
+ REV 2 (it)
Heakskiitmine

Nõukogu kiitis heaks eespool nimetatud dokumendis esitatud järeldused ja leppis kokku, et need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ungari avaldus on esitatud lisas.

15. **Sportlaste roll spordipoliitika kujundamisel³** [2] 8187/25
Poliitiline mõttevahetus

Nõukogu pidas poliitilise mõttevahetuse teemal „Sportlaste roll spordipoliitika kujundamisel“, lähtudes eesistujariigi suunisdokumendist, mis on esitatud eespool nimetatud dokumendis.

³ Rahvusvahelise Olümpiakomitee liikme osavõtul.

Muud küsimused

16. Kultuuri-, audiovisuaal- ja meediavaldkond

- a) **Meedia omandisuhete ja rahastamise läbipaistvus** [2] 8382/25
Teave Horvaatialt

Nõukogu võttis teadmiseks Horvaatia esitatud teabe.

- b) **Euroopa 2029. aasta kultuuripealinn: Kiruna** [2] 8071/25
Teave Rootsilt

Nõukogu võttis teadmiseks Rootsi esitatud teabe.

- c) **Chemnitzi valge raamat – 40 soovitus Euroopa kultuuripealinnade programmi 40 aastast** [2] 8580/25
Teave Saksamaalt

Nõukogu võttis teadmiseks Saksamaa esitatud teabe.

- d) **Kultuuri- ja loomesektorite väärtus tehisintellekti arendamisel: autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitsmine ning läbipaistvuse tagamine tehisintellektimääruse alusel** [2] 8188/2/25 REV 2
Teave Hispaanialt, Itaaliaalt, Portugalilt ja Ungarilt

Nõukogu võttis teadmiseks Hispaania, Itaalia, Portugali ja Ungari esitatud teabe, mida suuliselt toetas Prantsusmaa.

- e) **MONDIACULT 2025 – UNESCO kultuuripoliitika ja kestliku arengu maailmakonverents (Barcelona, 29.–30. september – 1. oktoober 2025)** [2] 8485/25
Teave Hispaanialt

Nõukogu võttis teadmiseks Hispaania esitatud teabe.

- f) **Ukraina kultuurile ja kultuuripärandile antava ülemaailmse toetuse stimuleerimine Ukraina taastamise 2025. aasta konverentsil (Rooma, 10.–11. juuli 2025)** [2] 8562/25
Teave Itaaliaalt

Nõukogu võttis teadmiseks Itaalia esitatud teabe.

- g) **Filmi- ja audiovisuaalloomingu suunatud Euroopa rahastamise ja reguleerimise mudeli edu⁴** 8623/25
Teave Prantsusmaalt

Nõukogu võttis teadmiseks Prantsusmaa esitatud teabe.

- h) Kultuuri panus ELi valmisolekusse: digitaalse kultuuripärandi pikaajaline säilitamine 8559/25
Teave Eestilt
- i) Kultuuri valdkonnas tehtava ELi koostöö panus ühisesse Euroopa ajaloomälu ja ELi vastupanuvõime tugevdamisse 8564/1/25 REV 1
Teave Eestilt, Hispaanialt, Leedult ja Lätilt
- j) Järgmise eesistujariigi tööprogramm
Teave Taanilt

Sport

- k) Maailma Dopinguvastane Agentuur (WADA): haldusnõukogu kohtumine (5. detsember 2024) 8510/25
Teave ELi liikmesriikide esindajalt WADA haldusnõukogus
- l) **XXV taliolümpia- ja paraolümpiamängude (Milano-Cortina 2026) Euroopa ja sotsiaalne mõõde: suured spordiüritused, Euroopa spordimudel ja vabatahtliku tegevuse roll** 8185/25
Teave Itaalialt

Nõukogu võttis teadmiseks Itaalia esitatud teabe.

- m) **9. mai 2025: Euroopa päeva tähistamine spordiüritustel** 8519/25
Teave Hispaanialt

Nõukogu võttis teadmiseks Hispaania esitatud teabe.

⁴ Prantsuse filmirežissööri, stsenaaristi ja produtsendi osavõtul.

- n) Venemaa täiemahulise sissetungi mõju Ukraina
spordisektorile⁵
Teave eesistujariigilt
- o) Järgmise eesistujariigi tööprogramm
Teave Taanilt

8184/25

-
- Avalik mõttevahetus eesistujariigi ettepanekul (nõukogu kodukorra artikli 8 lõige 2)
- Komisjoni ettepanekul põhinev päevakorrapunkt
- (*) Punkt, mille kohta võidakse nõuda hääletamist.
-

⁵ Ukraina noorte- ja spordiministri ja ministri asetäitja osavõtul.

Avaldused dokumendis 8437/25 esitatud muu kui seadusandliku tegevusega seotud B-punktide juurde

B-punkti 3 juurde: Järeldused ühist ja turvalist Euroopat käsitlevatel Euroopa väärtustel põhineva Euroopa noorte kogukonna kohta
Heakskiitmine

BULGAARIA VABARIIGI AVALDUS

„Bulgaaria Vabariik peab väga tähtsaks inimõiguste edendamist ja kaitsmist ning on jätkuvalt pühendunud oma inimõigustealaste kohustuste täitmisele ning võrdsuse tagamisele ja diskrimineerimise vastu võitlemisele, mis on Euroopa Liidu põhiväärtused.

Nõukogu järeldustes ühist ja turvalist Euroopat käsitlevatel Euroopa väärtustel põhineva Euroopa noorte kogukonna kohta viidatakse Euroopa Komisjoni dokumentidele, täpsemalt soolise võrdõiguslikkuse strateegiale 2020–2025 ja Euroopa Komisjoni LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegiale 2020–2025, mis sisaldavad definitsioone, termineid ja väljendeid, mis on vastuolus mõiste „sugu“ (ingl k „gender“) binaarse käsitlemisega Bulgaaria õiguses.

Kooskõlas Bulgaaria Vabariigi Konstitutsioonikohtu otsustega nr 13/2018 ja nr 15/2021 jätab Bulgaaria Vabariik endale õiguse kohaldada kõnealuseid järeldusi vastavalt arusaamale, et mõistel „sugu“ on üksnes bioloogiline tähendus ning et see tugineb soo binaarsele käsitlemisele, see tähendab kahe vastassugupoolse ehk mees- ja naissoo olemasolule.“

UNGARI AVALDUS

„Ungari leiab, et eesistujariigi lähenemisviis soolisele võrdõiguslikkusele põhineb tundlikult tasakaalustatud kompromissil; seetõttu toetame lähenemist, mida on kasutatud nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldustes ühist ja turvalist Euroopat käsitlevatel Euroopa väärtustel põhineva Euroopa noorte kogukonna kohta.

Ungari toetab terviklikku lähenemisviisi noortega seotud poliitika suhtes ning peab oluliseks käsitleda noorte ees seisvaid probleeme, mis nõuavad nende igakülgset kaasamist ja osalemist, eelkõige otsustusprotsesside puhul. Peame oluliseks toetada noori ja võimestada neid visiooniga turvalisest ja kaasavast tulevikust.

Ungari tunnustab ja edendab naiste ja meeste võrdõiguslikkust kooskõlas Ungari põhiseaduse, Euroopa Liidu esmaste õigusaktide, põhimõtete ja väärtuste ning rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste ja põhimõtetega. Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtus. Kooskõlas aluslepingute ja oma riigisiseste õigusaktidega tõlgendab Ungari nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldustes ühist ja turvalist Euroopat käsitlevatel Euroopa väärtustel põhineva Euroopa noorte kogukonna kohta ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“.

Ungari teatab, et tõlgendades komisjoni soolise võrdõiguslikkuse strateegiat 2020–2025 (COM(2020) 152 final), mida on nimetatud nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldustes ühist ja turvalist Euroopat käsitlevatel Euroopa väärtustel põhineva Euroopa noorte kogukonna kohta, tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta iga liikmesriigi pädevust ja konkreetseid olusid.“

B-punkti 6 juurde: **Järeldused kaasavate ja õppijakesksete tavade kohta alushariduses ja lapsehoius ning koolihariduses**
Heakskiitmine

UNGARI AVALDUS

„Euroopa Liidu põhiõiguste harta kohaselt on igaühel õigus haridusele ning õigus saada kutse- ja täiendusõpet. Ungari on pühendunud sellele, et seda õigust teostada ja edendada ning tagada võrdne kohtlemine ja osalemine kõigile, eriti lastele.

Võttes arvesse, et perekonnaõigus kuulub olemuslikult liikmesriikide ainupädevusse, tõlgendab Ungari terminit „kõik perekonnad“, mida kasutatakse nõukogu järeldustes kaasavate ja õppijakesksete tavade kohta alushariduses ja lapsehoius ning koolihariduses, vastavalt Ungari põhiseadusele ja riigisisestele õigusaktidele.“

ROOTSI AVALDUS

„Rootsi soovib selgitada, miks ta ei nõustu täielikult nõukogu järelduste (kaasavate ja õppijakesksete tavade kohta alushariduses ja lapsehoius ning koolihariduses) sisuga. Sellegipoolest ei ole Rootsi järelduste heakskiitmise vastu.

Rootsi haridusseaduses on selgelt sätestatud, et igat liiki koolis ja pikapäevarühmas tuleb kõigile lastele ja õpilastele anda suuniseid ning stiimuleid, mida nad vajavad oma õpingute ja isikliku arengu jaoks. Õpilastele, kellel on puude tõttu raske täita erinevaid hinnete panemise kriteeriume või teadmiste hindamiseks asjakohaseid kriteeriume, tuleks anda tuge eesmärgiga leevendada nende puude tagajärge nii palju kui võimalik. Lisaks on Rootsi üks riikidest, kes on hariduses tõhusa kaasamise põhimõtteid juba pikka aega rakendanud, ning kaasav poliitika on Rootsis nii teooria kui ka praktika lahutamatu osa. Rootsi kogemuses on kaasaval haridusel küll oma aeg ja koht, aga see võib ka kahjulik olla. Kui õpetajalt eeldatakse, et ta pakub mitmele õpilasele samas klassiruumis erinevaid toetavaid meetmeid, siis tekib sellest oht, et kaasatus võib kõigi õpilaste koos õpetamisel hoopis tõrjutuseks muutuda, kuna tegelikkuses ei saa õpilased seda individuaalset tuge, mida nad vajavad.

Rootsi valitsus soovib seega rõhutada, et kõik toetavaid meetmeid vajavad õpilased ei pruugi neid tavaõpetuse raames või tavaklassiruumides parimal võimalikul viisil saada. Mõnel juhul on vaja toetavaid meetmeid väljaspool tavaõpetust. Need võivad hõlmata meetmeid põhioskuste parandamiseks lugemises ja kirjutamises, aga ka toetust eripedagoogidelt, juurdepääsu väiksematele õpirühmadele ning juurdepääsu kvaliteetsetele õpilaste tervishoiu teenustele.

Seetõttu soovib Rootsi juhtida tähelepanu sellele, et esitatud nõukogu järeldused ei kajasta piisavalt igapäevase koolipraktika keerukust ja nüansse.“

B-punkti 7 juurde: **Resolutsioon ühise Euroopa kraadi märgise kohta ja võimaliku ühise Euroopa kraadi loomiseks vajalike järgmiste sammude kohta: Euroopa konkurentsivõime ja Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse suurendamine**
Heakskiitmine

KOMISJONI AVALDUS

„Komisjon tunneb heameelt nõukogu resolutsiooni eelnõu ja nõukogu soovitusel eelnõu üle ning tähelepanu üle, mida on osutatud Euroopa kraadi loomise tegevuskavale ning Euroopa kõrghariduse kvaliteeditagamise ja tunnustamise süsteemile. Need aitavad tagada, et haridus- ja koolitussüsteemidele antakse õiged vahendid, et valmistada eurooplasi kvaliteetse ja kaasava hariduse, koolituse ja elukestva õppe kaudu ette kiiresti muutuvaks tulevikuks. Komisjon võtab teadmiseks nõukogu üleskutse järgmisteks sammudeks ja pöörab sellele nõuetekohast tähelepanu. Komisjon rõhutab, et ta jätab endale siiski õiguse tegutseda kooskõlas aluslepingu eeskirjadega, võttes eelkõige arvesse komisjoni algatusõigust ning tema käsutuses olevaid eelarvelisi vahendeid ja inimressursse.“

EESTI AVALDUS

„Eesti kordab oma kindlat pühendumust kõrghariduse rahvusvahelistumisele ning Euroopa konkurentsivõimet tugevdavate ja meie kõrgharidusasutuste vahelist koostööd edendavate ühisõppekavade väljatöötamise toetamisele. Oleme veendunud, et kõiki ühisõppekavasid tuleb Euroopa kõrgharidusruumi põhiväärtuste, sealhulgas akadeemilise vabaduse, kõrgharidusasutuste autonoomia ja õigusriigi põhimõtte järgimisel kohelda võrdse austuse ja tunnustamisega.

Kavandatava Euroopa kraadi kontekstis tuleb erilist tähelepanu pöörata väiksemate keelekogukondade vajadustele ja huvidele. **Eesti on kindlalt pühendunud eestikeelse kõrghariduse säilitamisele ja edendamisele.** Kuigi rahvusvahelistumine ja inglise keele kasutamine toovad olulist kasu, peame tagama Euroopa rikkaliku keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse kaitse. Eesti jaoks ei ole eestikeelse kõrghariduse kaitsmine üksnes poliitiline valik, vaid rahvusliku identiteedi, demokraatia ja ühiskonna vastupanuvõime küsimus, eriti praeguses muutuvate julgeolekuprobleemide kontekstis. On esmatähtis, et väiksemad süsteemid ja asutused ei satuks ebasoodsasse olukorda raamistike tõttu, mis ei võta piisavalt arvesse nende konkreetset konteksti.

Samuti kordame, et oluline on Bologna protsessi raames ühiselt välja töötatud kvaliteeditagamise süsteemide täielik ja tõhus rakendamine. Eesti ei näe uue institutsioonidevahelise kvaliteeditagamise raamistiku kasutuselevõtu lisaväärtust. Leiame, et see lisaks tarbetut keerukust ja halduskoormust. Selle asemel kutsume üles eelistama tugevat kõrgkoolipõhist lähenemisviisi kvaliteeditagamisele, mis põhineb kindlalt olemasolevatel vahenditel ja raamistikel, koos riiklike akrediteerimistulemuste automaatse tunnustamisega ühisõppekavade käivitamisel. See aitab vähendada bürokraatiat ja toetab kvalifikatsiooni automaatse vastastikuse tunnustamise eesmärki. Samuti tuleks põhjalikult katsetada viise, kuidas veelgi suurendada vastastikust usaldust riiklike kvaliteeditagamise süsteemide vastu, ning teostatavusuuring tuleks teha mitte üksnes kavandatava Euroopa kraadi, vaid ka eesmärkide saavutamise alternatiivsete viiside kohta. Seetõttu **toetab Eesti avatud ja pragmaatilist, ilma eelnevalt kindlaks määratud tulemusteta lähenemisviisi.** Leiame, et kavandatavat ühist Euroopa kraadi tuleks uurida koos alternatiivsete lahendustega, mis edendavad kõrgharidusasutuste tõhusat koostööd, võttes samal ajal arvesse riigi olusid.

Kõik uued algatused peavad olema kaasavad, tagades, et kõik riiklikud süsteemid ja kõrgharidusasutused, olenemata nende suurusest, saavad meie ühistes meetmetes osaleda ja neist kasu saada. Euroopa tugevus seisneb selle mitmekesisuses ning eesmärk peab olema luua konkurentsivõimeline, sidus ja tulevikukindel kõrgharidussüsteem, mis toob kasu kõigile.

Eesti on jätkuvalt pühendunud vastastikusel usaldusel, akadeemilisel vabadusel, kõrgharidusasutuste autonoomial, kaasatusel ja mitmekesisuse austamisel põhineva Euroopa kõrgharidusruumi loomisele. Üheskoos edasi liikudes peame jätkuvalt nendest väärtustest juhinduma.“

UNGARI AVALDUS

„Ungari leiab, et kõrgharidussüsteemide rahvusvahelistumine on Euroopa konkurentsivõime jaoks ülioluline. Koostööd kõrghariduse valdkonnas tuleks hõlbustada tõeliselt kaasaval viisil, tagades kõigile Euroopa kõrgharidusasutustele võrdsed võimalused, sealhulgas ühise Euroopa kraadi märgise kasutamise võimalus. Selles kontekstis peab Ungari kahetsusväärseks, et suure hulga Ungari ülikoolide osalemist programmides „Erasmus+“ ja „Euroopa horisont“ takistab meede, mida rakendatakse nõukogu 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsusega (EL) 2022/2506, mis käsitleb meetmeid liidu eelarve kaitsmiseks õigusriigi põhimõtete rikkumise eest Ungaris. See piirang on suur takistus Euroopa koostööle ning põhjustab pöördumatut kahju nii programmides osalemisest kõrvale jäetud Ungari kodanikele ja Ungaris õppivatele välistudengitele kui ka kogu Euroopa kogukonnale.

Seetõttu väljendab Ungari heameelt selle üle, et nõukogu resolutsioonis rõhutatakse vajadust tagada kõikidele kõrgharidusasutustele võrdne juurdepääs ressurssidele, sealhulgas olemasolevatele liidu rahalistele vahenditele koos kaasava lähenemisviisiga, mis võimaldab kõigil kõrgharidusasutustel saada kasu Euroopa ja rahvusvahelise tasandi koostööst, tagades, et ühtegi asutust ei jäeta tipptaseme poole püüdlemisel kõrvale, ning võetakse konkreetselt kohustus kasutada täiel määral ära programmi „Erasmus+“ pakutavaid võimalusi kõigis liikmesriikides. Eelkõige on meil hea meel märkida, et nõukogu rõhutab vajadust tagada need võimalused kõigile kõrgharidusasutustele, olenemata nende asutuste tegevuse vormist, hõlmates seega ka ülikoolid, mida haldavad avalikes huvides tegutsevad usaldushaldused ja keda puudutab nõukogu rakendusotsusega (EL) 2022/2506 kehtestatud meede. See on iseäranis oluline seetõttu, et Ungari ei saa täielikult kaasa aidata nõukogu resolutsioonis ja soovitusel seatud eesmärkide saavutamisele enne, kui asjaomastele ülikoolidele on taas tagatud programmis „Erasmus+“ osalemine. Hoolimata eespool märgitust on Ungari jätkuvalt pühendunud kõrghariduse rahvusvahelistumisele. Sel eesmärgil käivitati eelmisel aastal programm Pannonia, et tagada kõigile Ungari üliõpilastele võimalus omandada rahvusvahelisi kogemusi.

Ungari märgib, et poliitikalaborisse kuuluvad liikmesriikide esindajad, kes on Euroopa haridusruumi strateegilise raamistiku kõrghariduse töörühma (või selle raamistiku alusel loodud mis tahes järgneva rühma) liikmed, ja muud liikmesriikide volitatud eksperdid. Seega on võimalik poliitikalaborisse delegeerida ülikoolide esindajaid ja akrediteerimiskomiteede/-asutuste esindajaid.

Ungari väljendab samuti heameelt nõukogu resolutsioonis sisalduva viite üle, milles selgitatakse, et resolutsioonis kirjeldatud meetmeid tuleb võtta riikide õigusraamistikega seotud haridus- ja koolitussüsteeme arvesse võttes ning nõukogu soovitus II lisas esitatud ühise Euroopa kraadi märgise kriteeriumid tuleb koostada täielikus kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ning austades liikmesriikide pädevusi hariduse ja koolituse valdkonnas. Ungari märgib, et tema haridussüsteem on tihedalt seotud Ungari rahvusliku identiteediga, põhiseaduslike tavade ja õiguskorraga, sealhulgas Ungari põhiseadusega, mida tuleks seega nende kriteeriumide kehtestamisel täielikult austada.“

Nõukogu soovitus Euroopa kvaliteeditagamise ja tunnustamise süsteemi kohta kõrghariduses

B-punkti 8 juurde: (Komisjoni esitatud õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 165 lõige 4)

Vastuvõtmine

KOMISJONI AVALDUS

„Komisjon tunneb heameelt nõukogu resolutsiooni eelnõu ja nõukogu soovitus eelnõu üle ning tähelepanu üle, mida on osutatud Euroopa kraadi loomise tegevuskavale ning Euroopa kõrghariduse kvaliteeditagamise ja tunnustamise süsteemile. Need aitavad tagada, et haridus- ja koolitussüsteemidele antakse õiged vahendid, et valmistada eurooplasi kvaliteetse ja kaasava hariduse, koolituse ja elukestva õppe kaudu ette kiiresti muutuvaks tulevikuks. Komisjon võtab teadmiseks nõukogu üleskutse järgmisteks sammudeks ja pöörab sellele nõuetekohast tähelepanu. Komisjon rõhutab, et ta jätab endale siiski õiguse tegutseda kooskõlas aluslepingu eeskirjadega, võttes eelkõige arvesse komisjoni algatusõigust ning tema käsutuses olevaid eelarvelisi vahendeid ja inimressursse.“

EESTI AVALDUS

„Eesti kordab oma kindlat pühendumust kõrghariduse rahvusvahelistumisele ning Euroopa konkurentsivõimet tugevdavate ja meie kõrgharidusasutuste vahelist koostööd edendavate ühisõppekavade väljatöötamise toetamisele. Oleme veendunud, et kõiki ühisõppekavasid tuleb Euroopa kõrgharidusruumi põhiväärtuste, sealhulgas akadeemilise vabaduse, kõrgharidusasutuste autonoomia ja õigusriigi põhimõtte järgimisel kohelda võrdse austuse ja tunnustamisega.

Kavandatava Euroopa kraadi kontekstis tuleb erilist tähelepanu pöörata väiksemate keelekogukondade vajadustele ja huvidele. **Eesti on kindlalt pühendunud eestikeelse kõrghariduse säilitamisele ja edendamisele.** Kuigi rahvusvahelistumine ja inglise keele kasutamine toovad olulist kasu, peame tagama Euroopa rikkaliku keelelise ja kultuurilise mitmekesisuse kaitse. Eesti jaoks ei ole eestikeelse kõrghariduse kaitsmine üksnes poliitiline valik, vaid rahvusliku identiteedi, demokraatia ja ühiskonna vastupanuvõime küsimus, eriti praeguses muutuvate julgeolekuprobleemide kontekstis. On esmatähtis, et väiksemad süsteemid ja asutused ei satuks ebasoodsasse olukorda raamistike tõttu, mis ei võta piisavalt arvesse nende konkreetset konteksti.

Samuti kordame, et oluline on Bologna protsessi raames ühiselt välja töötatud kvaliteeditagamise süsteemide täielik ja tõhus rakendamine. Eesti ei näe uue institutsioonidevahelise kvaliteeditagamise raamistiku kasutuselevõtu lisaväärtust. Leiame, et see lisaks tarbetut keerukust ja halduskoormust. Selle asemel kutsume üles eelistama tugevat kõrgkoolipõhist lähenemisviisi kvaliteeditagamisele, mis põhineb kindlalt olemasolevatel vahenditel ja raamistikel, koos riiklike akrediteerimistulemuste automaatse tunnustamisega ühisõppekavade käivitamisel. See aitab vähendada bürokraatiat ja toetab kvalifikatsiooni automaatse vastastikuse tunnustamise eesmärki.

Samuti tuleks põhjalikult katsetada viise, kuidas veelgi suurendada vastastikust usaldust riiklike kvaliteeditagamise süsteemide vastu, ning teostatavusuuring tuleks teha mitte üksnes kavandatava Euroopa kraadi, vaid ka eesmärkide saavutamise alternatiivsete viiside kohta. Seetõttu **toetab Eesti avatud ja pragmaatilist, ilma eelnevalt kindlaks määratud tulemusteta lähenemisviisi.** Leiame, et kavandatavat ühist Euroopa kraadi tuleks uurida koos alternatiivsete lahendustega, mis edendavad kõrgharidusasutuste tõhusat koostööd, võttes samal ajal arvesse riigi olusid.

Kõik uued algatused peavad olema kaasavad, tagades, et kõik riiklikud süsteemid ja kõrgharidusasutused, olenemata nende suurusest, saavad meie ühistes meetmetes osaleda ja neist kasu saada. Euroopa tugevus seisneb selle mitmekesisuses ning eesmärk peab olema luua konkurentsivõimeline, sidus ja tulevikukindel kõrgharidussüsteem, mis toob kasu kõigile.

Eesti on jätkuvalt pühendunud vastastikusel usaldusel, akadeemilisel vabadusel, kõrgharidusasutuste autonoomial, kaasatusel ja mitmekesisuse austamisel põhineva Euroopa kõrgharidusruumi loomisele. Üheskoos edasi liikudes peame jätkuvalt nendest väärtustest juhinduma.“

UNGARI AVALDUS

„Ungari leiab, et kõrgharidussüsteemide rahvusvahelistumine on Euroopa konkurentsivõime jaoks ülioluline. Koostööd kõrghariduse valdkonnas tuleks hõlbustada tõeliselt kaasaval viisil, tagades kõigile Euroopa kõrgharidusasutustele võrdsed võimalused, sealhulgas ühise Euroopa kraadi märgise kasutamise võimalus. Selles kontekstis peab Ungari kahetsusväärseks, et suure hulga Ungari ülikoolide osalemist programmides „Erasmus+“ ja „Euroopa horisont“ takistab meede, mida rakendatakse nõukogu 15. detsembri 2022. aasta rakendusotsusega (EL) 2022/2506, mis käsitleb meetmeid liidu eelarve kaitsmiseks õigusriigi põhimõtete rikkumise eest Ungaris. See piirang on suur takistus Euroopa koostööle ning põhjustab pöördumatut kahju nii programmides osalemisest kõrvale jäetud Ungari kodanikele ja Ungaris õppivatele välistudengitele kui ka kogu Euroopa kogukonnale.

Seetõttu väljendab Ungari heameelt selle üle, et nõukogu resolutsioonis rõhutatakse vajadust tagada kõikidele kõrgharidusasutustele võrdne juurdepääs ressurssidele, sealhulgas olemasolevatele liidu rahalistele vahenditele koos kaasava lähenemisviisiga, mis võimaldab kõigil kõrgharidusasutustel saada kasu Euroopa ja rahvusvahelise tasandi koostööst, tagades, et ühtegi asutust ei jäeta tipptaseme poole püüdlemisel kõrvale, ning võetakse konkreetselt kohustus kasutada täiel määral ära programmi „Erasmus+“ pakutavaid võimalusi kõigis liikmesriikides. Eelkõige on meil hea meel märkida, et nõukogu rõhutab vajadust tagada need võimalused kõigile kõrgharidusasutustele, olenemata nende asutuste tegevuse vormist, hõlmates seega ka ülikoolid, mida haldavad avalikes huvides tegutsevad usaldushaldused ja keda puudutab nõukogu rakendusotsusega (EL) 2022/2506 kehtestatud meede. See on iseäranis oluline seetõttu, et Ungari ei saa täielikult kaasa aidata nõukogu resolutsioonis ja soovitusel seatud eesmärkide saavutamisele enne, kui asjaomastele ülikoolidele on taas tagatud programmis „Erasmus+“ osalemine.

Hoolimata eespool märgitust on Ungari jätkuvalt pühendunud kõrghariduse rahvusvahelistumisele. Sel eesmärgil käivitati eelmisel aastal programm Pannonia, et tagada kõigile Ungari üliõpilastele võimalus omandada rahvusvahelisi kogemusi.

Ungari märgib, et poliitikalaborisse kuuluvad liikmesriikide esindajad, kes on Euroopa haridusruumi strateegilise raamistiku kõrghariduse töörühma (või selle raamistiku alusel loodud mis tahes järgneva rühma) liikmed, ja muud liikmesriikide volitatud eksperdid. Seega on võimalik poliitikalaborisse delegeerida ülikoolide esindajaid ja akrediteerimiskomiteede/-asutuste esindajaid.

Ungari väljendab samuti heameelt nõukogu resolutsioonis sisalduva viite üle, milles selgitatakse, et resolutsioonis kirjeldatud meetmeid tuleb võtta riikide õigusraamistikega seotud haridus- ja koolitussüsteeme arvesse võttes ning nõukogu soovitusel II lisas esitatud ühise Euroopa kraadi märgise kriteeriumid tuleb koostada täielikus kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ning austades liikmesriikide pädevusi hariduse ja koolituse valdkonnas. Ungari märgib, et ta haridussüsteem on sügavalt seotud tema rahvusliku identiteediga, põhiseaduslike tavade ja õiguskorraga, sealhulgas Ungari põhiseadusega, mida tuleks seega nende kriteeriumide kehtestamisel täielikult austada.“

B-punkti 14
juurde:

Järeldused spordi ja kehalise aktiivsuse suhtes hariduse kontekstis
kohaldatava integreeritud lähenemisviisi kohta
Heakskiitmine

UNGARI AVALDUS

„Ungari tunnustab ja edendab naiste ja meeste võrdõiguslikkust kooskõlas Ungari põhiseaduse, Euroopa Liidu esmaste õigusaktide, põhimõtete ja väärtuste ning rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste ja põhimõtetega. Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtus. Kooskõlas nende ja oma riigisiseste õigusaktidega tõlgendab Ungari, et sooline võrdõiguslikkus tähendab naiste ja meeste võrdseid väljavaateid ja võimalusi. Kooskõlas nende ja oma riigisiseste õigusaktidega tõlgendab Ungari nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldustes spordi ja kehalise aktiivsuse suhtes hariduse kontekstis kohaldatava integreeritud lähenemisviisi kohta ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“ ning ingliskeelset terminit „gender equality“ („sooline võrdõiguslikkus“) kui naistele ja meestele võrdsete väljavaadete ja võimaluste pakkumist.“